

Talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Rahoitusvakaussviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 189/2016 vp)

Yleisiä näkökohtia

Rahoitusvakaussvirasto (RVV) pitää perusteltuna esityksen mukaisia muutoksia Rahoitusvakaussviraston hallintomaksujen jakoperusteisiin. Esitetyt muutokset turvaavat sen, että Rahoitusvakaussviraston toiminnasta aiheutuvat ennakoituvat kustannukset voidaan kattaa toimialalta kerättävin hallintomaksuin. Samalla muutokset edesauttavat viraston rahoituksen sopeutumista markkinoilla tapahtuviin rakenne-muutoksiin jatkossakin. Muutosten myötä laitospkohtaiset maksut myös vastaavat tarkemmin virastolle aiheutuvaa työmäärää.

RVV yhtyy esitykseen, jonka mukaan ETA-sivuliikkeiden merkitys Rahoitusvakaussviraston toiminnassa tulee kasvamaan merkittävästi Suomen rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien rakennemuutosten vuoksi. RVV kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että hallintomaksulain muutostarve olisi olemassa ilman mainittua kehitystäkin, sillä Suomessa toimii jo nykyisin ETA-luottolaitosten merkittäviä sivuliikkeitä. RVV toimii muun muassa näiden sivuliikkeiden kriisintarkaisukollegioiden jäsenenä, mutta niiltä ei tällä hetkellä peritä lainkaan hallintomaksuja. Tältä osin esitys korjaa vuonna 2014 säädetyssä Rahoitusvakaussvirastoa koskevassa lainsäädännössä olevan puutteen.

Rahoitusvakaussvirasto käynnisti toimintansa kesällä 2015. Myös euroalueen yhteinen kriisintarkaisumekanismi (SRM) on vielä käynnistysvaiheessa. Samalla kansallisten kriisintarkaisuviranomaisten ja yhteisen kriisintarkaisuneuvoston (SRB) välinen työnjako ovat pitkälle täsmentymättä ja siten myös vaikutukset RVV:n resurssintarpeeseen ovat edelleen hetkellä vaikeasti ennakoitavissa. Tähänastisen kokemuksen perusteella kansallisten kriisintarkaisuviranomaisilta vaadittava työpanos myös SRB:n suorassa toimivallassa olevien merkittävien laitosten asioiden valmistelussa on keskeinen ja vie hallintomaksulain säätämismvaiheessa arvioitua merkittävämmän osuuden RVV:n resursseista. Suomalaisia laitoksia koskevan kriisintarkaisusuunnittelutyön ohella Rahoitusvakaussviraston on tärkeää osallistua ja vaikuttaa yhteisen kriisintarkaisumekanismiin toimintaan merkittäväällä panoksella, jotta osaltaan voidaan turvata sitä, että euroalueen yhteismekanismi toimii tehokkaasti ja tukee markkinakuria ja sijoittajan vastuun toteuttamista.

Resurssintarpeen täsmentyminen yhteiseurooppalaisessa kriisintarkaisukehikossa, näköpiirissä oleva kriisintarkaisusäätelyn laajentuminen uusiin toimijoihin ja mahdollinen yhteiseurooppalainen talletussuojajärjestelmä voivat vaikuttaa merkittävästi RVV:n rahoituspohjaan ja toimintaedellytyksiin lähitulevaisuudessa. Tämän vuoksi RVV pitää tärkeänä, että muutoksiin voidaan tarvittaessa reagoida pikaisilla laintarkistuksilla myös jatkossa.

RVV toteaa, että lakiin perustuva hallintomaksukertymä on mitoitettu turvaamaan viraston toiminta normaalioloissa pienellä ja tehokkaalla resursoinnilla. Mahdollisessa kriisitilanteessa RVV:n toimintaa lisäresursoidaan RVV:n sidosryhmäviranomaisten työntekijöillä.

Hallintomaksujen laajentaminen ETA-laitosten merkittäviin sivuliikkeisiin

Suomessa sivuliikkeen välityksellä toimiville ETA-luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille ei ole hallintomaksulaissa asetettu minkäänlaista hallintomaksuvelvoitetta. Tätä ei voida pitää perusteltuna etenkin merkittävien ETA- sivuliikkeiden näkökulmasta, sillä RVV osallistuu näitä sivuliikkeitä koskevien konsernien kriisintarkaisukollegioihin, joissa valmistellaan konsernin kriisintarkaisusuunnitelmat ja niihin liittyvät päätökset. Käytännössä ulkomaiseen konserniin kuuluvan merkittävän sivuliikkeen ja merkittävän tytäryhtiön aiheuttaman työn määrässä ei ole kriisintarkaisusuunnittelun osalta merkittävää eroa, sillä suunnittelun valmistelu tehdään myös tytäryhtiön kohdalla kriisintarkaisukollegiossa. Nykyisessä hallintomaksulaissa on siten tältä osin merkittävä puute, jonka korjaamista esityksen mukaisesti RVV pitää kannatettavana.

ETA-laitosten sivuliikkeiden työllistävä vaikutus RVV:lle vaihtelee kuitenkin huomattavasti. Jos sivuliikettä ei ole Finanssivalvonnan toimesta nimetty merkittäväksi, RVV ei osallistu sen kriisintarkaisukollegioihin ja niiden aiheuttama työmäärä jää muutoinkin vähäiseksi. Tämän vuoksi RVV kannattaa ehdotusta, jonka mukaan muilta kuin Finanssivalvonnan merkittäväksi määrittämillä sivuliikkeiltä ei peritä hallintomaksua.

RVV pitää perusteltuna ehdotettua suhteellisten maksujen kertoimien kaksitasoista porrastamista sen mukaan mitä merkittävämmästä sivuliikkeestä on kyse. Kuten esityksessä todetaan, erityisen merkittävien sivuliikkeiden konserneilla on Suomessa yleensä yhteiskunnan kannalta kriittisiä toimintoja, joita koskeva suunnittelu edellyttää merkittävää panostusta ja tiivistä viranomaisyhteistyötä.

Perusmaksujen korottaminen

RVV kannattaa ehdotettua kaikkien maksuvelvollisten perusmaksun korottamista. Maksuvelvollisten RVV:lle aiheuttama työmäärä ei suoraan riipu maksuvelvollisen koosta. Perusmaksun korottaminen osaltaan tasaisi koosta johtuvaa perusteetonta eroa maksuvelvollisten kokonaismaksujen välillä.

RVV pitää perusteltuna lain 5 §:n sanamuodon täsmentämistä niin, että myös talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä ja omistusyhteisöllä on velvollisuus perusmaksun maksamiseen. Vaikka mainitut yhteisöt eivät ole laissa tarkoitettuja laitoksia, yhteisöjen asema muun muassaryhmitymien kriisintarkaisusuunnitelmista, ohjauksesta ja raportoinnista vastaavina tahoina puoltaa perusmaksun ulottamista myös niihin. Tämä on myös yhdenmukainen Finanssivalvonnan valvontamaksujen soveltamisalan kanssa.

Tuija Taos
ylijohtaja

Reima Letto
johtava kriisintarkaisuasiantuntija